

Kysely koululounaasta

Sivistyslautakunta 20.09.2022 § 36

Valmistelija

Opetuspäällikkö Katriina Sulonen, puh. 050 375 3592
etunimi.sukunimi@parainen.fi

Kouluruoan tyytyväisyysmittari toteutettiin viikolla 18 (2.-6.5.2022). Ohjeistus kyselyyn vastaamisesta lähetettiin kouluille 25.4.2022 sähköpostilla. Kyselyyn vastasi 928 oppilasta, vastausprosentin ollen lähes 60. Ruotsinkielisiä oppilaita vastasi 587, suomenkielisiä oppilaita 341. Vastauksista on myös mahdollista erottaa eri koulujen osuus vastausten kokonaisuudesta samoin kuin eri vuosiluokkien osuudet. Kyselyn vastauksilla on jo merkitsevyyttä ja vastaukset eivät ole vain suuntaa antavia vaan kyselyn tuloksiin voidaan luottaa (reliabiliteetti). Toisin kuin syksyn 2021 kyselyyn vastasi vain noin 30% koululaisista.

Yleisesti voidaan todeta, että ruotsin- ja suomenkielisten oppilaiden vastaukset ovat hyvin samansuuntaisia kuin myös se, että kouluruokaan suhtaudutaan kriittisemmin, mitä vanhempia oppilaat ovat. Tämän on yleinen suuntaus kysyttäessä oppilaiden näkemyksiä koulunkäyntiin liittyen, joten kouluruoka ei muodosta poikkeusta.

Oppilaiden vastauksiin on saattanut vaikuttaa se, että kysely toteutettiin heti oppilaiden toiveruokaviikon jälkeen.

Kevään 2022 kysymykset/väittämät olivat aivan samat kuin syksyn 2021 kyselyssä. Yksi kysymys lisättiin aivan kyselyn loppuun: kuinka monta kertaa viikossa syön koululounaan. Alla olevassa tekstissä on kooste vastauksista.

Ruoan ulkonäkö

Ruoan ulkonäköön suhtaudutaan neutraalisti. Noin 30-40% oppilaista on sitä mieltä, että ruoan ulkonäkö ei ole hyvä eikä huono. Erinomaisena sitä pitää vajaa 10% vastaajista, samoin vajaa 10% on sitä mieltä, että ruoka näyttää epämiellyttävältä.

Ruoan tuoksu

Vastaukset noudattavat pitkälle ulkonäkö - kysymyksen vastauksia. Kootusti voidaan todeta, että noin 40% vastaajista totesi ruoan tuoksun olevan joko hyvää tai houkuttelevaa.

Ruoan rakenne

Kouluruokailuryhmä on keskustellut tästä kysymyksestä todeten, että oppilaiden on ollut vaikea vastata ruoan rakenteeseen liittyvään kysymykseen ja heillä ei ole myöskään aina ollut tietoa siitä, miltä ko. ruoan pitäisi olla rakenteeltaan. Tämä kysymys tullaan poistamaan seuraavassa kyselyssä. Vastaukset myös poikkeavat muiden kysymysten vastauksista, kun oppilaista noin kolmannes on sitä mieltä, että ruoan rakenne on joko vähän huono tai epämiellyttävä.

Ruoan mausteisuus

Kyseinen kysymys vaatii tulevalla kyselykerralla tarkennusta. Tarkoitetaanko mausteisuudella sitä, että ruoka on liian mausteista tai päinvastoin? Kolmannes vastaajista on neutraalilla kannalla, vastaamalla ei hyvä eikä huono.

Ruoan maku

Ruotsinkielisten koulujen oppilaista 32% oli sitä mieltä, että kouluruoan maku on joko hyvää tai erinomaista, suomenkielisistä oppilaista lähes puolet eli 48% piti kouluruoan makua hyvänä tai erinomaisena. Noin 10% vastaajista ei pitänyt ruoan mausta.

Ruoan suutuntuma

Ruoan rakenne ja suutuntuma saattavat vastauksissa sekoittaa keskenään, kummallakin asialla on merkitystä kun arvioidaan kouluruokaa kokonaisuudessaan. Kouluruokailuryhmä totesi, että oppilaiden näkemykset ruoan suutuntumasta vastaavat todellisuutta paremmin kuin kysymys ruoan rakenteesta. Oppilaiden linja vastauksissa jatkuu samanlaisena kuin muissakin kysymyksissä: lähes 30-35 % vastaajista on sitä mieltä, että ruoka tuntuu suussa hyvältä. Ja 10 % vastaajista on sitä mieltä, että ruoka tuntuu suussa epämiellyttävältä.

Ruoan väri

Kouluruoan tulisi olla väriltään houkutteleva ja esim. lisäkkeiden tulisi olla erivärisiä kuin pääruoan. Vastausten linja ei muutu tässä kysymyksessä. Oppilaiden mielestä ruoka on värikästä tai siinä on jonkin verran väriä (40%) ja vain noin 5 % piti kouluruokaa täysin värittömänä.

Ruoan lämpötila

Kouluruoan lämpötila on oppilaiden mielestä joko erinomaista, sopivan lämmintä tai hyvää, melko lämmintä. Vain noin 5% vastaajista piti ruokaa kylmänä.

Edellä olevat kysymykset liittyivät kouluruokaan. Oppilailta kysyttiin myös mielipidettä keittiön henkilökunnasta sekä ruokailun ilmapiiristä, joka liittyy kouluruokailuun kokonaisuudessaan.

Vastausten mukaan (noin 40%) keittiön henkilökunnasta on aina iloisia ja ystävällisiä tai usein iloisia tai ystävällisiä (reilut 30%). Kouluruokailun ilmapiiriä pidetään noin 20 % vastauksissa sellaisena, että on aina mukava tulla syömään tai usein on mukava tulla syömään (noin 40%). Kymmenen prosenttia oppilaista vastaa, että vain harvoin on mukava tulla syömään.

Kyselyn lopussa oppilaita pyydettiin vastaamaan siihen, kuinka monta kertaa viikossa he syövät koululounaan. Vastauksista on luettavissa, että 73% ruotsinkielistä oppilaista syö koululounaan joka päivä, suomenkielisistä lapsista 80%. Koululounasta ei syö koskaan muutama prosentti vastaajista, oppilaista noin 10% syö koululounaan 1-2 kertaa viikossa. Kouluruokailuryhmässä todettiin, että ko. kysymys tulee seuraavassa kyselyssä erottaa 1-6 luokkalaisten kyselystä, koska he syövät kaikki opettajan johdolla (valvontalounas). Niinikään seuraavassa kyselyssä pyydetään oppilaita tarkentamaan, miksi he eivät syö koululounasta.

Oheismateriaali

Paraisten kouluruoan tyytyväisyysmittari 2022

Esittelijä

Opetuspäällikkö Ulrika Lundberg, puh. 050 375 3593
etunimi.sukunimi@parainen.fi

Päätösehdotus

Sivistyslautakunta merkitsee tiedoksi tyytyväisyysmittarin tulokset.

Päätös

Jäsen Erika Silventoinen ehdotti asian palauttamista, jotta lautakunta voisi tutustua koulukohtaisiin tuloksiin. Sivistyslautakunta hyväksyi yksimielisesti asian palauttamisen.

Jakelu Sivistyslautakunnan ruotsinkielinen jaosto, sivistyslautakunnan suomenkielinen jaosto, koulut

Sivistyslautakunta 14.12.2022 § 62

Valmistelija Opetuspäällikkö Katriina Sulonen, puh. 050 375 3592
etunimi.sukunimi@parainen.fi

Kouluruokailun keväällä 2022 tehdyn tyytyväisyysmittarin tuloksia esiteltiin lautakunnan kokouksessa syyskuussa.

Kaupungin IT pedagogi on valmistellut tyytyväisyysmittarit tuloksia siten, että koulukohtaisia, kysymyksittäin jaoteltuja tuloksia voi tarkastella tämän pykälän oheismateriaalissa. Koulukohtaiset tulokset voidaan toimittaa myös koulujen ruokaraatien edustajille, niin haluttaessa.

Viikolla 47 (21.-27.11.2022) on toteutettu vuoteen 2022 suunnattu toinen kouluruokailun tyytyväisyysmittari, mutta näitä tuloksia ei ole vielä saatavilla. Tavoitteena on toteuttaa tyytyväisyyskysely kerran lukuvuodessa, loppusyksyllä.

Oheismateriaali Kouluruokailun tyytyväisyysmittari

Esittelijä Opetuspäällikkö Ulrika Lundberg, puh 050 375 3593
etunimi.sukunimi@pargas.fi

Päätösehdotus Sivistyslautakunta merkitsee tiedoksi oheismateriaalina esitetyn kouluruokailun tyytyväisyysmittarin koulukohtaiset tulokset keväältä 2022.

Päätös Sivistyslautakunta päätti yksimielisesti palauttaa asian kokousportaalin oheismateriaaliin liittyneiden teknisten ongelmien vuoksi.

Jakelu Sivistyslautakunnan ruotsinkielinen jaosto, sivistyslautakunnan suomenkielinen jaosto, kaupunginhallituksen teknisten tukipalveluiden jaosto, koulut

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 30.01.2023 § 5
1313/00.01.03/2021

Valmistelija Opetuspäällikkö Katriina Sulonen, puh. 050 375 3592
etunimi.sukunimi@parainen.fi

Kouluruokailun tyytyväisyysmittari toteutettiin vuonna 2022 toisen kerran viikolla 47, marraskuussa. Toukokuussa 2022 toteutettua kyselyä muokattiin siten, että kyselystä eroteltiin vuosiluokkien 1-6 koulujen oppilaiden vastaukset. Tämä tehtiin sen takia, koska vuosiluokilla 1-6 oppilaat syövät koululounaan opettajan johdolla (valvontalounas). Marraskuussa toteutetussa kyselyssä pyydettiin oppilaita kertomaan syitä, miksi he eivät syö koululounasta.

Marraskuu 2022 kyselyn tuloksia

Vastauksia saatiin 890 kappaletta, joista ruotsinkielisten oppilaiden vastauksia oli 557 ja suomenkielisten oppilaiden vastauksia 330. Myös lukioiden opiskelijat vastasivat kyselyyn. Vastauksia saatiin jonkin verran vähemmän kuin toukokuussa 2022. Eri luokka-asteiden välillä ei ole havaittavissa suuria eroja vastausprosentteissa, vaihteluväli oli 9,7% - 17,7%.

1. Vuosiluokat 1-6 ja Nauvo, Korppoo

Ruoan ulkonäkö

Ruoan ulkonäköä pidetään joko hyvänä tai sitten siihen suhtaudutaan neutraalisti. Vajaa 10 prosenttia vastaajista oli sitä mieltä, että ruoan ulkonäkö on huono/epämiellyttävä. Niinikään vajaa 10% vastaajista oli sitä mieltä, että ruoka näyttää erinomaiselta, houkuttevalta.

Ruoan tuoksu

Ruoan tuoksua pidettiin pääosin hyvänä. Reilut 10% vastaajista oli sitä mieltä, että ruoka tuoksuu erinomaiselta. Kriittisesti ruoan tuoksuun suhtautui noin reilut 10% vastaajista.

Ruoan rakenne

Ruoan rakenteeseen suhtauduttiin kriittisesti. Kolmannes vastaajista oli sitä mieltä, että ruoan rakenne oli joko huono tai epämiellyttävä.

Ruoan mausteisuus

Ruoan mausteisuuteen oltiin tyytyväisiä. Vastaajista $\frac{3}{4}$ oli sitä mieltä, että ruoan mausteisuus on kohdallaan.

Ruoan maku

Makuun oltiin kohtuullisen tyytyväisiä. Vastaajista 15% piti makua erinomaisena ja noin 30% oli sitä mieltä, että maku on hyvä. Ruoan makuun oli tyytymättömiä noin 10% vastaajista.

Ruoan väri

Ruoan väriä piti houkuttelevana suurin osa vastaajista. Ainoastaan alle 10% oli sitä mieltä, että ruoan väri ei houkuttele syömään ja oli sitä mieltä, että ruoka on väritöntä.

Ruoan lämpötila

Vastausten perusteella ruoka tarjoillaan oikean lämpöisenä. Reilun neljänneksen mielestä ruoka tarjoiltiin juuri sopivan lämpöisenä ja runsas kolmannes oli sitä mieltä, että ruoan tarjoilulämpötila on hyvä.

Keittiön henkilökunta

Vastaajat totesivat, että keittiön henkilökunta on pääsääntöisesti aina tai usein ystävällisiä ja iloisia. Tätä mieltä oli yli $\frac{3}{4}$ vastaajista, yli 40% oli sitä mieltä että iloisia ja ystävällisiä ollaan aina.

Ruokailun ilmapiiri

Koululounaan aikana ilmapiiriä pidettiin joko erinomaisena tai hyvänä. Syömään on mukava tulla jo aina tai kuitenkin usein. Huonoa ilmapiiriä koululounaan aikana ei juurikaan esiintynyt.

2. Vuosiluokat 7-9, lukiot

Ruoan ulkonäkö

Lukiolaiset ja vuosiluokkien 7-9 oppilaat suhtautuivat ruoan ulkonäköön kriittisesti. Vastaajista melkein puolet oli sitä mieltä, että ruoka ei ole houkuttelevan näköistä ja ruoka näyttää jopa vähän huonolta, epämiellyttävältä.

Ruoan tuoksu

Ruoan tuoksuun suhtauduttiin neutraalisti. Vastaajista yli 40% oli sitä mieltä, että ruoka ei tuoksu hyvältä eikä huonolta. Viidennes tulkitsi ruoan tuoksun olevan vähän huono, ei siis houkutteleva.

Ruoan rakenne

Ruoan rakennetta pidettiin ihan hyvänä, ei siis huononakaan. Erinomaisena sitä ei pitänyt yksikään vastaaja, epämiellyttävänä tai huonona vajaa 20% vastaajista.

Ruoan mausteisuus

Ruoan mausteisuuteen oltiin tyytymättömiä. Melkein 60% piti ruoan mausteisuutta huonona tai epämiellyttävänä. Jokunen vastaaja totesi mausteisuuden olevan kohdallaan ja ruoan sen suhteen erinomaista.

Ruoan maku

Ruoan makua ei pidetty hyvänä, mutta ei huononakaan. Vähän huonona kouluruoan makua piti runsas viidennes vastaajista. Muutama vastaajista oli sitä mieltä, että koulunaan maku on erinomainen. Ruoan makuun oltiin siis pääsääntöisesti tyytyväisiä.

Ruoan väri

Ruoan väriin suhtauduttiin neutraalisti, noin 40 % vastaajista ilmoitti, että ruoan väri ei ole hyvä eikä huono. Värittömänä ruokaa piti noin viidennes vastaajista.

Ruoan lämpötila

Ruoan lämpötilaa pidettiin hyvänä, vain kymmenkunta prosenttia vastaajista oli sitä mieltä, että ruoka on kylmää. Runsas kymmenen prosenttia vastaajien mielestä ruoka oli sopivan lämintä.

Keittiön henkilökunta

Keittiön henkilökunta oli oppilaiden ja opiskelijoiden mielestä iloisia ja ystävällisiä. Aina iloisia ja ystävällisiä, totesi noin 15% vastaajista.

Ruokailun ilmapiiri

Yläkouluikäisistä ja lukiolaisista yli 15% mielestä kouluruokailussa on erinomainen ilmapiiri ja syömään on mukava tulla. Kaiken kaikkiaan 85% piti koululounaan ilmapiiriä joku erinomaisena tai hyvänä ja syömään on siis mukava tulla.

Vuosiluokkien 7-9 oppilailailta ja lukiolaisilta kysyttiin, kuinka usein he syövät koululounaan.

Ruotsinkielisistä oppilaista 49,8% syö lounaan joka päivä, 25,8% syö koululounaan 3-4 kertaa viikossa, 15,9 % syö koululounaan 1-2 kertaa viikossa. Koululounasta ei syö koskaan 8,5 %.

Vastaavat luvut suomenkielisillä oppilailla ja lukiolaisilla ovat

66,7 %, joka päivä

15,8 %, 3-4 kertaa viikossa

9,6 %, 1-2 kertaa viikossa

7,9 %, en koskaan

Vastaajilta kysyttiin, miksi he eivät syön koululounasta. Valtaosa syistä liittyy siihen, että ruoka ei ole oppilaan maun mukaista. Yksittäisiä syitä, miksi kouluruoka ei maistu ei ole juurikaan selitetty. Lukiolaisilla saattaa olla hyppytunti tms. minkä vuoksi koululounaalle ei mennä.

Marraskuussa 2022 toteutetun kyselyn vastausten perusteella voidaan todeta, että vuosiluokkien 1-6 oppilaat ovat kaiken kaikkiaan tyytyväisempiä kouluruokaan kuin vanhemmat oppilaat. Kouluruokailuun ja ilmapiiriin ruokailun aikana ollaan kovin tyytyväisiä. Tämä vahvistaa sitä näkemystä, että kouluruokailulla on tärkeä sosiaalinen merkitys ja kouluruokailu vahvistaa yhteisöllisyyttä. Tämän takia kouluravintolojen viihtyisyyteen tulee panostaa.

Oppilaiden vastauksista voidaan todeta myös se, ikätasoon sopivien kysymysten ja väittämien laatiminen ei ole helppoa. Esimerkiksi ruoan makuun voidaan olla tyytyväisiä, mutta ruoan eri osa-alueisiin, kuten väriin, rakenteeseen voidaankin olla tyytymättömiä. Värillä on kuitenkin tärkeä merkitys ruoan houkuttelevuutta ajatellen, samoin tuoksulla.

Oheismateriaali

Paraisten kouluruokailun tyytyväisyysmittari 2
Koulukohtaiset vastaukset, myös avovastaukset

Esittelijä

Opetuspäällikkö Ulrika Lundberg, puh 050 375 3593
etunimi.sukunimi@pargas.fi

Päätösehdotus

Kasvatus- ja opetuslautakunta merkitsee kouluruoan tyytyväisyysmittarin tulokset tiedoksi. Tämän lisäksi kaupungin kouluruokailuryhmän tulee laatia kehittämissuunnitelma vuosiluokkien 7-9 oppilaiden ja lukiolaisten kouluruokailuun.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Jakelu

Koulut, kotitalouden opettajat, kouluruokailuryhmä
